

ALGEMENE INLIGTING
VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 2007

Gradering van Plaaslike Owerheid:

Graad 2 (In terme van die Wet op Vergoeding van Openbare Ampsbekleërs)

Ouditeure:

Die Kantoor van die Ouditeur-Generaal

Bankiers

ABSA Besigheidsbankdienste, Tygervallei-tak, Bellville.

Geregistreerde Kantoor

**Munisipaliteit Kaap Agulhas
Dirkie Uysstraat
Bredasdorp, 7280**

**Posbus 51
Bredasdorp
7280**

**Telefoon: 028-425 1919
Faks: 028-425 1019
E-pos: info@capeagulhas.com
INTERNET:: www.capeagulhas.org**

Munisipale Bestuurder

Mnr K. Jordaan (A.I.M.F.O)

Bestuurder: Finansies

Mnr S W Visser (A.I.M.F.O)

Lede van Raad

- 1 Rdl. E C Marthinus (Uitvoerende Burgemeester)**
- 2 Rdl. R G Mitchell (Uitvoerende Onderburgermeester)**
- 3 Rdl. J A Coetzee (Speaker)**
- 4 Rdl. D Jantjies (Voltydse raadslid)**
- 5 Rdl. M R Dennis**
- 6 Rdl. J C Lochner**
- 7 Rdl. J G A Nieuwoudt**
- 8 Rdl. J October**
- 9 Rdl. M Smal**
- 10 Rdl. T Thiel**

GOEDKEURING VAN DIE FINANSIËLE STATE

Die jaarlikse finansiële state hierby aangeheg, is goedgekeur deur die
Munisipale Bestuurder op 30 Julie 2007 en aan die Uitvoerende
Burgemeesterskomitee en Raad voorgelê en goedgekeur op
23 Augustus 2007.

K Jordaan
Munisipale Bestuurder
Rekenpligtige Beamppte
1 Augustus 2007

S W Visser (A.I.M.F.O.)
Bestuurder: Finansies
Geregistreeerde Munisipale Rekenmeester
1 Augustus 2007

INHOUDSOPGAWE

VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 2007

BLADSY

1.	ALGEMENE INLIGTING	1-2
2.	VOORWOORD	3
3.	VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL	(Nog nie beskikbaar nie).
4.	VERSLAG VAN DIE BESTUURDER: FINANSIES	4-7
5	REKENINGKUNDIGE BELEID	8-10
6.	BALANSSTAAT	11
7.	INKOMSTESTAAT	12
8.	KONTANTVLOEISTAAT	13
9.	AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE STATE	14-22
10.	AANHANGSELS VIR DIE JAAR TOT 30 JUNIE 2007:	
	A. STATUTÊRE FONDSE, RESERWES-, TRUSTFONDSE EN VOORSIENINGS	23
	B. EKSTERNE LENINGS EN INTERNE VOORSKOTTE	24
	C. ONTLEDING VAN VASTE BATES	25
	D. ONTLEDING VAN BEDRYFSINKOMSTE EN -UITGAWE	26
	E. GEDETAILLEERDE INKOMSTESTAAT	27
	F. STATISTIESE INLIGTING	28- 29

VERSLAG VAN DIE BESTUURDER: FINANSIES

VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 2007

Inleiding.

Die finansiële jaar het met 'n surplus van R7 377 346 afgesluit. Die groter as verwagte surplus word toegeskryf aan besparings/onderspanderings van 8,3% gedurende die afgelope boekjaar. Daarteenoor was die inkomste 2,3% minder as die begroting wat toegeskryf word aan die bedrag van R2 351 594 wat aanvanklik uit die Wentelfonds gefinansier sou word vir herstelwerk aan die stormskade van 2005. Weens die groot besparing/onderspandering was dit egter nie nodig om die uitgawes goed te maak uit die Wentelfonds nie.

1. Bedryfsresultate:

- 1.1 Besonderhede van die bedryfsresultate per departement, klassifikasie en doel van uitgawe word in Aanhangsel "D" en "E" gegee. Die toepaslike statistiek verskyn in Aanhangsel "F". Die algehele resultate vir die jaar geëindig 30 Junie 2007 is soos volg:

INKOMSTE	Werklike 2005/06	Werklike 2006/07	Verskil %	Begroot 2006/07	Verskil Werklike/ Begroot
	R	R		R	
Surplus aan begin van jaar	8 927 008	10 058 958	12.7		
Saldo: Parkeergebiedeontwikkeling		257 720			
Bedryfsinkomste vir die jaar	72 108 068	88 447 511	22.7	90 550 850	-2.32%
Aansuiwerings van vorige jare		1 120 064			
Afsluit tekort					
	81 035 076	99 884 253	23.3	90 550 850	10.31%
UITGAWE					
Bedryfsuitgawe vir die jaar	69 620 232	81 070 165	16.4	88 400 600	-8.29%
Aansuiwerings van vorige jare	1 355 886	4 543 033			
Afsluit surplus	10 058 958	14 271 055	41.9	2 150 250	
	81 035 076	99 884 253	23.3	90 550 850	10.31%

Die bedryfsresultaat van onderskeidelik belasting en algemene dienste, elektrisiteits- en waterdiens, was soos volg:

1.2 Belasting en Algemene Dienste:

	Werklike 2005/06	Werklike 2006/07	Verskil %	Begroot 2006/07	Verskil Werklike/ Begroot
Inkomste	38 254 041	51 185 559	33.8	53 495 890	-4.32%
Uitgawe	41 310 000	51 786 490	25.4	56 384 510	-8.15%
Oorskot/(tekort)	-3 055 959	-600 931	-80.3	-2 888 620	-79.20%
Oorskot/(tekort) as % van totale inkomste	-7.99	-1.17		-5.40	

1.3 Elektrisiteitsdiens:

	Werklike 2005/06	Werklike 2006/07	Verskil %	Begroot 2006/07	Verskil Werklike/ Begroot
Inkomste	23 983 386	26 310 454	9.7	26 625 710	-1.18%
Uitgawe	20 127 655	21 105 389	4.9	23 016 860	-8.30%
Oorskot/(tekort)	3 855 731	5 205 065	35.0	3 608 850	44.23%

Oorskot/(tekort) as % van totale inkomste	16.08	19.78		13.55
---	-------	-------	--	-------

1.4 Waterdiens:

	Werklike 2005/06	Werklike 2006/07	Verskil %	Begroot 2006/07	Verskil Werklike/ Begroot
Inkomste	9 870 641	10 951 498	11.0	10 429 250	5.01%
Uitgawe	8 182 577	8 178 286	-0.1	8 999 230	-9.12%
Oorskot/(tekort)	1 688 064	2 773 212	64.3	1 430 020	93.93%
Oorskot/(tekort) as % van totale inkomste	17.10	25.32		13.71	

1.5 Opsomming: Belasting & Algemeen, Elektrisiteits- en Waterdiens:

	Werklike 2005/06	Werklike 2006/07	Verskil %	Begroot 2006/07	Verskil Werklike/ Begroot
Inkomste	72 108 068	88 447 511	22.7	90 550 850	-2.32%
Uitgawe	69 620 232	81 070 165	16.4	88 400 600	-8.29%
Oorskot/(tekort)	2 487 836	7 377 346	196.5	2 150 250	243.09%
Oorskot/(tekort) as % van totale inkomste	3.45	8.34		2.37	

Die gedetailleerde besonderhede van die verloop van die bedryfsbegroting (begroting teenoor die werklike) was soos volg:

1.6 Bedryfsuitgawes:

	Werklike 2005/06	Werklike 2006/07	Verskil %	Begroot 2006/07	Verskil Werklike/ Begroot
	R	R		R	
Salarisse, Lone en Toelaes	24 438 071	25 963 750	6.24	27 709 190	-6.30%
Algemene Uitgawe	16 537 562	25 387 519	53.51	29 087 890	-12.72%
Grootmaataankope: elektrisiteit	12 301 353	13 246 722	7.69	14 200 000	-6.71%
Grootmaataankope: water	562 610	600 920	6.81	585 800	2.58%
Herstel en Onderhoud	8 510 759	6 875 213	-19.22	7 345 100	-6.40%
Kapitaalankostes	5 810 233	6 551 970	12.77	6 870 290	-4.63%
Kapitale aankope	57 084	571 226	900.68	591 050	-3.35%
Bydraes aan Fondse	1 402 560	1 872 845	33.53	2 011 280	-6.88%
	69 620 232	81 070 165	16.45	88 400 600	-8.29%

1.7 Bedryfsinkomste:

INKOMSTE	Werklike 2005/06	Werklike 2006/07	Verskil %	Begroot 2006/07	Verskil Werklike/ Begroot
	R	R		R	
Skenkings & Subsidies	4 512 275	6 494 723	43.93	6 505 000	-0.16%
Eiendomsbelasting	17 636 639	21 642 451	22.71	21 459 520	0.85%
Riolering & sanitasiedienste	3 052 526	3 565 359	16.80	3 240 870	10.01%
Vullisverwyderingsdiens	4 822 891	5 307 690	10.05	5 246 700	1.16%
Ander tariewe & dienste	5 738 377	11 660 779	103.21	14 858 120	-21.52%
Elektrisiteitsdiens	23 722 131	26 130 454	10.15	26 445 710	-1.19%

Vakansieoorde	3 318 646	3 456 617	4.16	3 127 750	10.51%
Waterdiens	9 304 583	10 189 438	9.51	9 667 180	5.40%
	72 108 068	88 447 511	22.66	90 550 850	-2.32%

2. **Kapitaaluitgawe en -finansiering:**

Die uitgawes wat gedurende die jaar vir vaste bates aangegaan is, het R12 417 780 bedra.

Die werklike uitgawes was 41,9% minder as wat begroot was, hoofsaaklik as gevolg van projekte wat teen 'n laer as verwagte koste voltooi is en projekte uit eksterne bronne waarvan R288 089 nie ontvang en derhalwe gespandeer kon word nie.

Weens vertragings buite die raad se beheer vir die verkryging van magtigings ('RoD' en 'EPWP'), is 'n aansuiweringsbegroting gedoen waartydens herprioritisering van projekte plaasgevind het. Voortvloeiend hieruit kon sekere projekte nie betyds aandag kry nie en moes projekte ter waarde van R7 013 700 oorgelê word na die 2007/08-boekjaar. Na verrekening van bogemelde bedrae, kom die werklike spandering te staan op 90,7% van die kapitaalebegroting.

2.1 **Kapitaaluitgawe:**

UITGAWE	Werklik 2006/07 R	Begroot 2006/07 R	Afwyk. %	Werklik 2005/06 R
Grond en geboue	638 324	667 000	4.3	
Strate en stormwater	4 697 266	9 104 350	48.4	4 020 111
Parke en oopruimtes				
Riolering	611 231	4 012 900	84.8	543 981
Vullisverwydering	386 500	430 000	10.1	1 901 250
Vakansie-orde & strande				
Elektrisiteitsverspreiding	2 164 448	2 281 000	5.1	1 868 346
Watersverspreiding & suiwering	3 751 044	4 253 060	11.8	855 362
Ander infrastruktuur/bates	168 967	166 050	-1.8	57 084
	12 417 780	20 914 360	40.6	9 246 134

2.2 **Kapitaalfinansiering:**

FINANSIERING	Werklik 2006/07 R	Begroot 2006/07 R	Afwyk. %	Werklik 2005/06 R
Eksterne lenings				
Interne lenings: ex Wentelfonds	9 875 765	18 105 400	45.5	4 859 737
Bydraes uit bedryfsinkomste	612 197	591 050	-3.6	57 084
Bydraes uit Reserwefondse				930 000
Skenkings/subsidies (MIG, ens)	1 929 818	2 217 910	13.0	3 399 313
Bydraes van publiek				
	12 417 780	20 914 360	40.6	9 246 134

3.1 **Eksterne Lenings, Beleggings en Kontant:**

Op 30 Junie 2007 het die uitstaande lenings R3 265 045 beloop (R4 051 145 soos op 30 Junie 2006) soos in Aanhangel B uiteengesit.

Lenings ten bedrae van R786 100 is terugbetaal.

Op 30 Junie 2007 het beleggings R54 828 578 beloop teenoor R46 697 719 soos op 30 Junie 2006.

Meer besonderhede aangaande lenings en beleggings word in Aantekeninge 4 en 21 en Aanhangel B tot die finansiële state getoon.

3.2 Interne voorskotte aan leendienst (ex Wentelfonds):

Op 30 Junie 2007 het die uitstaande interne lenings R20 614 318 beloop (R14 722 436 soos op 30 Junie 2006) soos in Aanhangsel B uiteengesit.

Lenings ten bedrae van R9 904 264 is gedurende die jaar opgeneem en R4 012 382 is terugbetaal.

4. Statutêre Fondse, Reserwes & Voorsienings:

Statutêre Fondse beloop R53 650 993 teenoor R47 111 582 soos op 30 Junie 2006.

Reserwes beloop R14 796 125 teenoor R11 930 127 soos op 30 Junie 2006, en

Trustfondse beloop R107 795 teenoor R134 788 soos op 30 Junie 2006.

Voorsienings beloop R5 807 744 teenoor R3 706 472 op 30 Junie 2006, whereby 'n bedrag van R3 500 000 ingesluit is en wat verband hou met die arbitrasie/mediasie-aangeleentheid tussen die Raad en DA Civils CC (In likwidasie).

Voorsiening ten bedrae van R138 086 is gemaak vir rekenaar-/sagtewareopgradering wat, as gevolg van tegnologiese en statutêre veranderings, deurlopend aanpassings en veranderings verg.

Voorsiening is gemaak vir slegte skulde van handelsdebiteure wat uitstaande is vir 90 dae en langer.

Meer besonderhede aangaande fondse, reserwes, trustfondse en voorsienings word in Aantekening 1, 2 en 3 en Aanhangsel A tot die finansiële state getoon.

5. Na-balansstaat gebeur:

Daar is geen verdere na-balansstaat gebeur waarvan ons bewus is, wat rapportering vereis nie.

6. Dankbetuiging:

My dank aan die Uitvoerende Burgemeester, Voorsitter van die Finanskomitee, Raadslede, Munisipale Bestuurder, Bestuurshoofde en die personeel vir die ondersteuning en samewerking wat ontvang is.

'n Spesiale woord van dank en waardering aan die tesouriepersoneel vir hul lojale en toegewyde diens gedurende die afgelope boekjaar.

S W Visser

Bestuurder: Finansies

A.I.M.F.O

1 Augustus 2007.

BALANSSTAAT VIR DIE JAAR

GEëINDIG OP 30 JUNIE 2007

BESONDERHEDE :

AANT

2006/07

2005/06

R

R

KAPITAAL AANGEWEND:

FONDSE EN RESERWES:

		68 447 118	59 041 709
Statutêre fondse	1	53 650 993	47 111 582
Reserwes	2	14 796 125	11 930 127

(OPGEHOOPTE TEKORT)/ONAAN- GEWENDE OORSKOT

16	14 271 055	10 316 678
	82 718 173	69 358 387

TRUSTFONDSE

3	107 795	134 788
---	---------	---------

LANGTERMYN VERPLIGTINGS

4	2 550 048	3 300 797
---	-----------	-----------

VERBRUIKERS DEPOSITO'S

11	2 088 396	1 848 858
----	-----------	-----------

R 87 464 412

R 74 642 830

AANWENDING VAN KAPITAAL:

VASTE BATES

5	23 879 362	18 155 134
---	------------	------------

LANGTERMYN DEBITEURE

7	44 196	48 835
---	--------	--------

23 923 558

18 203 969

NETTO BEDRYFSBATES/(- LASTE):

63 540 854

56 438 861

BEDRYFSBATES:

74 688 881

63 303 621

Voorraad

8	278 750	233 185
---	---------	---------

Debiteure

9	8 686 942	7 146 811
---	-----------	-----------

Kontant

22	10 886 284	9 196 159
----	------------	-----------

Beleggings (korttermyn)

6	54 828 578	46 697 719
---	------------	------------

Korttermyn gedeelte van

langtermyn debiteure

7	8 327	29 747
---	-------	--------

BEDRYFSLASTE:

-11 148 027

-6 864 760

Voorsienings

10	-3 638 086	-601 120
----	------------	----------

Krediteure

11	-6 794 944	-5 513 292
----	------------	------------

Korttermyn gedeelte van

langtermynverpligtings (Ekst.)

4	-714 997	-750 348
---	----------	----------

R 87 464 412

R 74 642 830

INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG OP
30 JUNIE 2007

2005/2006	2005/2006	2005/2006	BESONDERHEDE	2006/2007	2006/2007	2006/2007	Begroting:
Werklike	Werklike	Oorskot/		Werklike	Werklike	Oorskot/	Oorskot/
inkomste	uitgawe	(Tekort)		inkomste	uitgawe	(Tekort)	(Tekort)
R	R	R		R	R	R	R
38 254 041	41 310 000	-3 055 959	BELASTING -EN ALGEMENE DIENSTE	51 185 559	51 786 490	-600 931	2 287 689
25 571 600	31 612 825	-6 041 225	Gemeenskapsdienste	33 794 672	36 670 960	-2 876 288	105 522
158 000	333 472	-175 472	Gesubsidieerde dienste	633 175	722 743	-89 568	68 072
12 524 441	9 363 703	3 160 738	Ekonomiese dienste	16 757 712	14 392 787	2 364 925	2 114 095
33 854 027	28 310 232	5 543 795	Handelsdienste	37 261 952	29 283 675	7 978 277	2 939 407
#VALUE!	#VALUE!	#VALUE!		88 447 511	81 070 165	7 377 346	5 227 096
		-1 355 886	AANWENDING VIR DIE JAAR (verwys na aantekening 16)			-3 422 969	
		#VALUE!	NETTO OORSKOT /(TEKORT)			3 954 377	
		9 184 728	Onaangewende oorskot begin van die jaar			#VALUE!	
		#VALUE!	OORSKOT AAN EINDE VAN DIE BOEKJAAR			#VALUE!	

(verwys na Aanhansels D en E vir meer besonderhede)

KONTANTVLOEISTAAT VIR DIE JAAR

GEËINDIG OP 30 JUNIE 2007

BESONDERHEDE	Aant./ Aanh.	2006/2007 R	2005/2006 R
KONTANT TERUGGEHOU UIT BEDRYWIGHEDE :		24 870 864	79 260 215
Kontant deur bedrywighede voortgebring	18	8 699 153	66 314 773
Finansieringstransaksies	14	5 757 824	3 888 001
(Toename)/afname in bedryfskapitaal	19	897 247	-1 269 612
		15 354 224	68 933 162
MIN: Eksterne rente betaal	15	-585 297	-706 189
Kontant beskikbaar uit bedrywighede		14 768 927	68 226 973
Kontantbydraes van die publiek en die staat		8 071 573	10 747 781
Netto opbrengs uit die verkoop van bates	Aanh. A	2 030 364	285 461
KONTANT GEBRUIK VIR BELEGGINGSBEDRYWIGHEDE			
Belegging in vaste bates	Aanh. C	-14 263 780	-68 528 669
Netto kontantvloei		10 607 084	10 731 546
KONTANTUITWERKING VAN FINANSIERINGBEDRYWIGHEDE:			
Toename/(afname) in langtermynlenings	20	-786 100	-764 702
Toename/(afname) in korttermynlenings			0
(Toename)/afname in beleggings	21	-8 130 859	-7 615 903
(Toename)/afname in kontant voorhande	22	-1 690 125	-2 350 941
Netto kontant (voortgebring)/gebruik		-10 607 084	-10 731 546

0

0

REKENINGKUNDIGE BELEID

1. BASIS VAN AANBIEDING

- 1.1 Hierdie finansiële state is opgestel om te voldoen aan die standaard neergelê deur die Instituut van Munisipale Finansiële Beamptes (I.M.F.O) in sy Gebruikskode vir die Rekeningkunde van Plaaslike Owerhede in SA (1996) en die verslag oor die Standardisering van Finansiële State van Plaaslike Owerhede (1996, 2de uitgawe, soos gewysig).
- 1.2 Die finansiële state word op die historiese kostebasis opgestel en aangepas vir kapitaalluitgawes, soos uiteengesit in aantekening 5. Die rekeningkundige beleid stem ooreen met die van die vorige jaar, behalwe waar anders aangedui.
- 1.3 Die finansiële state word volgens die toevallingsgrondslag opgestel:
 - (i) Inkomste word erken wanneer dit meetbaar en invorderbaar word. Sekere direkte inkomste soos verkeersboetes en lisensies word erken wanneer dit betaal word.
 - (ii) Uitgawe word erken in die jaar waarin dit aangegaan word.

2. KONSOLIDERING

Die balanstaat omsluit Belasting- en Algemene Dienste, Handelsdienste en die verskillende Fondse, Reserwes en Voorsienings. Alle interdepartementele transaksies word teen mekaar verreken, behalwe in die geval van eiendomsbelasting, elektrisiteit, water, afvalverwydering en riolering wat as inkomste en uitgawe in die onderskeie departemente behandel word.

3. VASTE BATES

- 3.1 Vaste bates word getoon teen historiese koste waar bates deur middel van 'n toekenning of skenking verkry is, terwyl dit bestaan en geskik is vir gebruik.
- 3.2 Waardevermindering: Geen waardevermindering word toegepas nie.
- 3.3 Die netto opbrengste uit die verkoop van vaste eiendom word in die Wentelfonds gestort.
- 3.4 Kapitaalbates word uit verskillende bronne gefinansier, insluitend eksterne lenings, bedryfsinkomste en interne voorskotte. Die lenings en voorskotte word terugbetaal binne die beraamde nuttige lewensduur van die bates wat uit sodanige lenings en voorskotte gefinansier word. Rente, teen 'n koers van 10%, word ten tye van die toestaan van die voorskot, teen die betrokke diens gedebiteer.
- 3.5 Alle roerende bates met 'n waarde van R11 000 of minder en 'n verwagte bruikbare lewensduur van minstens een (1) jaar, is van die bateregister verwyder en verskyn in 'n inventarisregister in terme van UBK-besluit 195/2003 gedateer 28 Oktober 2003.
- 3.6 Die inventarisregister word aangesuiwer soos en wanneer inventarisitems in onbruik verval en/of uitgedien is. Alle uitgediende roerende bates/inventarisitems word, soos en wanneer nodig, in terme van die "Beleid vir die verkoop van uitgediende roerende bates en/of materiale/toeristing", per openbare veiling verkoop en die opbrengs word in die Wentelfonds gestort.
- 3.7 Eiendomme wat nie voorheen in die bate-register opgeneem was nie, is teen munisipale waardasie te boek gestel en die waardes van die eiendomme is in ooreenstemming gebring met die Algemene Waardasie wat op 1 Julie 2005 in werking getree het.

4. MAGASYNVOORRAAD

Voorraad word waardeur teen die gemiddelde grondslag.

5. FONDSE, RESERWES EN TRUSTFONDSE

5.1 WENTELFONDS

Die Wentelfonds is 'n interne kapitaalfinansieringsfonds (Artikel 75 van Ordonnansie 20 van 1974) waaruit die Raad lenings opneem teen 'n koers van 10% om kapitaalprojekte te finansier.

Die opgelope fonds bestaan uit bydraes wat jaarliks uit die bedryfsrekenings tot dié fonds gemaak word, rente op die belegging van onaangewende kapitaal en leningsvoorskotte en die netto opbrengs uit die verkoop van bates en uitgediende roerende bates, inventarisitems en materiale.

5.2 Ander RESERWES

Daar word voorsiening gemaak vir verskillende reserwes (verwys na nhangsel A). Die begrote bedrag word jaarliks bygedra en rente op dié beleggings word gekapitaliseer.

5.3 BEHUISINGSONTWIKKELINGSFONDS

Bogemelde fonds is gestig en word in stand gehou in terme van wetgewing wat verband hou met behuisingsaangeleenthede ten opsigte van staats-gefinansierde behuisingsprojekte.

5.4 VERLOFGRATIFIKASIEFONDS

Fondse word aangewend om verpligtinge na te kom teenoor amptenare wie verlof afkoop of by uitdienstrede. Indien nodig en waar moontlik, word 'n bydrae jaarliks uit surplusfondse gemaak om die Raad se verpligting in dié verband te reflekteer.

5.5 TRUSTFONDSE

Bydraes aan en aanwendings uit die Rugbyontwikkelingstrust geskied in terme van 'n

ooreenkoms
tussen die
Raad en die
Rugbyklub.

Bydraes aan en aanwendings uit die Kaap Agulhas Gemeenskapsontwikkelingstrust, geskied in terme van 'n beleid wat vir dié doel deur die Raad aanvaar is.

5.6 VOORSIENINGS

Oninbare skulde word voorsien teen 100% van die handelsdebiteure wat 90 dae en langer uitstaande is. Die voorsiening word jaarliks op dié basis hersien.
'n Voorsiening word jaarliks uit surplusfondse gemaak vir rekenaar-/sagtewareopgraderings wat deurlopende aanpassings/veranderings noodsaak as gevolg van tegnologiese en satutêre veranderings.

Algemene Voorsienings ten bedrae van R3,5 miljoen is gemaak vir moontlike kostes wat verband hou met die arbitrasie-/mediasie van 'n eis wat teen die Raad ingestel is deur D A Civils CC (In likwidasie).

6. AFTREEVOORDELE

Personeel wat lede van die Kaapse Gemeenskaplike Pensioenfonds/Aftreefonds is dra 9% van die lid se basiese salaris by en die Raad 18%.

Personeel wat aan die SAMWU Voorsorgfonds behoort dra 5% by en die Raad dra 12% by.

Raadslede is lid van die Pensioenfonds vir Raadslede en dra 13,75% van hul toelaag by

en die Raad dra 15% by.

Volle aktuariële waardasies word gereeld deur die onderskeie fondse uitgevoer.

7. OORSKOTTE EN TEKORTE

Enige oorskotte of tekorte wat uit die bedryf van die Elektrisiteits- en Waterdiens voortspruit, word na Belasting- en Algemene Dienste oorgedra.

8. GESAMENTLIKE ADMINISTRASIE

Die koste van gesamentlike administrasie word gebaseer op die persentasie van die betrokke diens se bedryfsuitgawe in verhouding tot die totale bedryfsuitgawes.

9. BELEGGINGS

Beleggings word teen die markwaarde getoon. Beleggings word gedoen ooreenkomstig die Raad se beleid vir die belegging van surplusfondse en word vir kort termyn wat wissel tussen 30 en 70 dae belê by banke met 'n A-gradering.

Beleggings word belê in sekuriteite wat in Artikel 2 van Ordonnansie 23 van 1935 en die Gebruikskode vir beleggings soos voorgeskryf deur IMFO. Alle gelde word belê by instellings geregistreer ingevolge die Wet op Depositonemende Instellings, 1990.

10. BRUIKHUUR-BATES

Bates (byvoorbeeld fotostaat- en faksimileermasjien) word as bedryfshuurooreenkomste beskou en die tersaaklike huurbedrae word stelselmatig oor die huurtydperk (van die gebruik van die bates) teen die bedryfsrekening gehef.

11. INKOMSTE-ERKENNING

11.1 ELEKTRISITEIT- EN WATERHEFFING

Meters op alle eiendomme word maandeliks gelees en gefaktureer. Indien 'n meter(s) om een of ander rede nie gelees word nie, word 'n rekening gelewer wat gebaseer is op die gemiddelde verbruik van die voorafgaande drie maande en enige regstelling(s) vind plaas in die daaropvolgende maand. Inkomste met betrekking tot elektrisiteits- en waterverbruik, word erken tot die laaste afleesdatum van meters waarop die inkomsteheffings gebaseer word en gevolglik invorderbaar word.

11.2. EIENDOMSBELASTING

'n Eenvormige belastingkoers is van toepassing op alle belasbare eiendomme terwyl 'n korting/rabat gelykstaande aan 62%, toegestaan word aan bona fide landbou-eiendomme.

Korting word jaarliks aan eienaars bo 60jarige ouderdom toegestaan, onderhewig aan sekere voorwaardes.

Algemene
Waardasies
word as 'n
reël elke vier
(4) jaar
uitgevoer en
die jongste
waardasie

met 'n basisdatum van 1 Julie 2004, het op 1 Julie 2005 in werking getree.

Die volgende Algemene Waardasie wat in terme van die Munisipale Eiendomsbelastingwet, Wet 6 van 2004, uitgevoer sal word, sal op 1 Julie 2009 in werking tree.

11.3. HANDELSKREDITEURE

Alle krediteure word op bestelling te boek gestel. Uitgawes met betrekking tot die vorige jaar,

word per joernaal te boek gestel. Handelskrediteure word binne dertig (30) dae vanaf die rekeningstaat se datum, vereffen.

AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE STATE		
VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 2007.		
BESONDERHEDE	2006/07 R	2005/06 R
1. STATUTÊRE FONDSE:		
Wentelfonds	52 683 302	45 179 653
Behuisingsontwikkelingsfonds	967 691	1 931 929
	53 650 993	47 111 582
(Verwys na aanhangsel A vir meer besonderhede)		
2. RESERWE FONDSE:	14 796 125	11 930 127
(Verwys na aanhangsel A vir meer besonderhede)		
3. TRUSTFONDSE:	107 795	134 788
(Verwys na aanhangsel A vir meer besonderhede)		
4. LANGTERMYN VERPLIGTINGS:		
Annuïteitslenings (ekst.)	3 265 045	4 051 145
	3 265 045	4 051 145
Min : Korttermyn gedeelte oorgedra na Bedryfslaste	-714 997	-750 348
	2 550 048	3 300 797
Annuïteitslenings dra rente teen koerse wat wissel tussen 14% en 18% en die laaste lening word afgelos op 30 Junie 2017.		
5. VASTE BATES:		
Vaste bates aan die begin van die jaar	178 747 586	112 070 417
Kapitaaluitgawes vir die jaar	14 263 780	68 528 669
MIN: Bates gedurende die jaar afgeskryf, oorgeplaas of mee weggedoen	-1 223 947	-1 851 500
	191 787 419	178 747 586
MIN: Lenings gedelg en ander kapitaalontvangstes	-167 908 057	-160 592 452
	23 879 362	18 155 134
NETTO VASTE BATES		
(Verwys na aanhangsel C)		
6. BELEGGINGS (KORTTERMYN):		
Ongenoteerde beleggings:	54 828 578	46 697 719
Wentelfonds	30 000 000	25 000 000
Behuisingsontwikkelingsfonds	967 691	1 931 929
Reserwe fondse	13 753 092	11 631 002
Trustfondse	107 795	134 788
Belasting- & Algemeen	10 000 000	8 000 000
7. LANGTERMYN DEBITEURE:	44 196	48 835
Sport & ander liggame	48 835	58 585
Voertuiglenings	3 688	19 997
Min: Korttermyn gedeelte oorgeplaas na bedryfsbates	-8 327	-29 747
Langtermyndebiteure bestaan slegs uit lenings wat voor 1 Julie 2004 toegestaan is. Alle leningspaaierement word stiptelik volgens die betrokke leningsooreenkoms gedelg. Geen nuwe lenings is sedert 1 Julie 2004 toegestaan nie.		
8. VOORRAAD:		
Verbruikersvoorraad (Magasyn)	278 750	233 185
9. DEBITEURE:	8 686 942	7 146 811
Debiteur: Verbruikers	7 316 039	8 028 368
- Lopende	3 533 378	3 204 223
- 30 dae	1 344 262	1 256 762
- 60 dae	268 748	271 498
- 90 dae	176 668	190 533
- 120+ dae	1 992 983	3 105 352
Debiteur: Vooruitbetalings	719 766	802 819
Debiteur: Ander	2 820 795	1 420 976
Min: Voorsiening oninbare skulde	-2 169 658	-3 105 352
Ouderdomsanalise per dienstipe:		
9.1 Eiendomsbelasting:		
- Lopende	695 071	674 677
- 30 dae	575 505	505 302

- 60 dae	21 723	24 450
- 90 dae	14 085	18 956
- 120+ dae	396 815	539 349
	<u>1 703 199</u>	<u>1 762 734</u>
9.2 Uitgestelde Betalings:		
- Lopende	99 779	77 858
- 30 dae	6 304	6 224
- 60 dae	4 422	5 315
- 90 dae	3 357	4 400
- 120+ dae	80 895	209 909
	<u>194 757</u>	<u>303 706</u>
9.3 Diverse skulde:		
- Lopende	183 321	75 584
- 30 dae	108 235	84 859
- 60 dae	41 692	48 299
- 90 dae	29 931	33 947
- 120+ dae	227 462	470 767
	<u>590 641</u>	<u>713 456</u>
9.4 Huurgelde:		
- Lopende	25 978	27 789
- 30 dae	12 072	16 907
- 60 dae	8 352	8 800
- 90 dae	7 146	6 157
- 120+ dae	63 297	129 438
	<u>116 845</u>	<u>189 091</u>
9.5 Elektrisiteit:		
- Lopende	1 950 864	1 908 415
- 30 dae	308 131	287 578
- 60 dae	53 722	53 398
- 90 dae	29 464	22 705
- 120+ dae	217 617	270 176
	<u>2 559 798</u>	<u>2 542 272</u>
9.6 Water:		
- Lopende	655 613	617 640
- 30 dae	173 167	186 389
- 60 dae	70 600	62 142
- 90 dae	46 233	56 597
- 120+ dae	476 158	725 510
	<u>1 421 771</u>	<u>1 648 278</u>
9.7 Riolering & Sanitasie:		
- Lopende	210 195	202 232
- 30 dae	57 718	59 763
- 60 dae	24 825	25 560
- 90 dae	17 457	16 958
- 120+ dae	208 210	351 735
	<u>518 405</u>	<u>656 248</u>
9.8 Vullisverwydering & reinigingsdienste:		
- Lopende	432 323	422 847
- 30 dae	103 130	109 740
- 60 dae	43 412	43 534
- 90 dae	28 995	30 813
- 120+ dae	322 529	408 468
	<u>930 389</u>	<u>1 015 402</u>
9.9 Totaal: Debiteure per verbruikersklassifikasie:		
- Lopende	4 253 144	4 007 042
- 30 dae	1 344 262	1 256 762
- 60 dae	268 748	271 498
- 90 dae	176 668	190 533
- 120+ dae	1 992 983	3 105 352
Debiteure: Ander	2 820 795	1 420 976
	<u>10 856 600</u>	<u>10 252 163</u>
Min: Voorsiening vir Slechte Skulde	-2 169 658	-3 105 352
	<u>8 686 942</u>	<u>7 146 811</u>
	0	0
9.10 Totale Oninbare skulde afgeskryf (BTW uitgesluit):	1 347 264	77 946
% van totale hefbare bedryfsinkomste	2.07	0.14
10. VOORSIENINGS:	3 638 086	601 120
Voorsienings (Aanhangsel A)	5 807 744	3 706 472
Min: Voorsiening oninbare skuld	-2 169 658	-3 105 352
11. KREDITEURE:	6 794 944	5 513 292
Handelskrediteure & ander	5 280 235	4 051 326
Lopende debiteure: Vooruitbetalings	719 766	802 819
Ander deposito's	794 943	659 147
Verbruikersdeposito's (Elektrisiteit & Water)	<u>2 088 396</u>	<u>1 848 858</u>

12.	EIENDOMSBELASTING:	INKOMSTE	INKOMSTE
	- Inkomste	21 642 451	17 636 639
	WAARDASIES:		
	- Residensiële- & sakepersele	3 136 332 710	3 036 577 700
	- Staatseiendomme	62 303 000	58 281 000
	Totale waardasie	3 198 635 710	3 094 858 700
13	UDITEURVERGOEDING:		
	Ouditgelde (BTW uitgesluit)	490 347	406 644
14	FINANSIERINGSTRANSAKSIES:		
	Totale eksterne rente verdien:	5 757 824	3 888 001
	- Bedryfsrekeningrekening	1 562 928	1 057 385
	- Statutêre fondse	3 125 533	2 256 294
	- Reserwes	1 059 089	564 777
	- Trustfondse	10 274	9 545
15	KAPITAALKOSTE TEEN BEDRYFSREKENING GEDEBITEER:		
	RENTE BETAAL:	1 753 487	1 598 941
	- Interne voorskotte	1 168 190	892 752
	- Eksterne lenings	585 297	706 189
	DELGING BETAAL :	4 798 482	4 211 290
	- Interne voorskotte	4 012 382	3 446 588
	- Eksterne lenings	786 100	764 702
		6 551 969	5 810 231
16.	(OPGEHOOPTE TEKORT)/ONAANGEWENDE OORSKOT:		
	AANWENDINGSREKENING:		
	- Onaangewende bedryfsoorskot aan die begin van die jaar	10 058 958	8 927 008
	- Bedryfsoorskot/(tekort) vir die jaar	7 377 346	2 487 836
	- Aansuiwerings van vorige jare (netto)	1 120 064	-77 246
	- Aanwending: Verlofreserwe	-693 033	-289 758
	- Aanwending: Waardasiereserwe	-350 000	0
	- Aanwending: Voorsiening vir Slechte skulde	0	-396 602
	- Aanwending: Voorsiening vir Sagleware-opgrad.	0	-191 160
	- Aanwending: Diverse Voorsienings	-3 500 000	-401 120
	- Onaangewende oorskot/(tekort) aan die einde van die jaar	14 013 335	10 058 958
	Plus: Onaangewende oorskot vir Parkeerontwikkeling	257 720	257 720
	- Netto inkomste/uitgawe vir die jaar vir Parkeerontwikkeling	0	0
	Onaangewende oorskot/(tekort) aan die einde van die jaar	14 271 055	10 316 678
	BEDRYFSREKENINGS:		
	KAPITAALUITGAWES: INKOMSTE & SKENKINGS	2 542 015	3 456 397
	- Kapitaalontvangste - ex inkomste	612 197	57 084
	- Kapitaalontvangste - ex skenkings	1 929 818	3 399 313
	BYDRAES TOT FONDSE & RESERWES:	6 415 878	2 681 200
	- Wentelfonds	1 311 275	1 197 560
	- Reserwes	1 193 033	439 758
	- Voorsienings	3 911 570	1 043 882
17.	WENTELFONDS:		
	- Opgehoopde fonds	52 683 302	45 179 653
	- Min: Beleggings & kontant	-32 068 984	-30 457 217
	Debiteure & tyd. voorskotte	0	0
	- Uitstaande voorskotte aan leendienste:	20 614 318	14 722 436
18.	KONTANT DEUR BEDRYGWIGHEDE VOORTGEBRING:	8 699 153	66 314 773
	Bedryfsoorskot/(-tekort) vir die jaar	7 377 346	2 487 836
	- Oordrag na Parkeergebiedeontwikkeling	0	0
	Aansuiwerings ten opsigte van:		
	- Vorige jare	1 120 064	-77 246
	- Buitengewone items (addisionele bydraes)	-4 543 033	-1 278 640
	Bydrae uit inkomste aan:		
	- Wentelfonds	1 311 275	1 197 560
	- Reserwes	1 193 033	439 758
	- Trusts	0	0
	- Voorsienings	3 911 570	1 043 882
	- Vaste bates (ex inkomste & skenkings)	3 741 070	63 385 880
	Kapitaalkoste:		
	- Rente betaal: Ekstern	585 297	706 189
	- Lenings afgeskryf (W/F)	0	0

- Rente betaal: Interne voorskotte	1 168 190	892 752
- Delging: Ekstern	786 100	764 702
- Delging: Interne voorskotte	4 012 382	3 446 588
- Uitgestelde koste afgeskryf	0	0
Beleggingsinkomste (Bedryf)	-1 562 928	-1 057 385
Skenking & subsidies (Bedryf)	-6 494 723	-4 512 275
Nie-bedryfsuitgawes verhaal van:		
- Statutêre fondse	-1 319 617	-94 400
- Reserwe fondse	-682 319	-598 710
- Trustfondse	-94 256	-27 969
- Voorsienings	-1 810 298	-403 749
- Uitgestelde koste		
19. AFNAME/(TOENAME) in BEDRYFSKAPITAAL:	897 247	-1 269 612
- Afname/(Toename) in materiaal & voorrade	-45 565	-45 406
- Afname/(Toename) in debiteure	-604 437	-903 940
- Afname/(Toename) in langtermyndebiteure	4 639	134 378
- Afname/(Toename) in kortterm. van langterm.debt.	21 420	80 066
- Toename/(Afname) in krediteure	1 281 652	-757 698
- Toename/(Afname) in kredt. (dienste-deposito's)	239 538	222 988
20. (AFNAME)/TOENAME IN LANGTERMYNLENINGS (Ekst.):	786 100	764 702
Lenings opgeneem		
Lenings afgelos/afgeskryf	786 100	764 702
21. AFNAME/(TOENAME) IN BELEGGINGS:	-8 130 859	-7 615 903
Beleggings aan die begin van die boekjaar	46 697 719	39 081 816
Beleggings aan die einde van die boekjaar	54 828 578	46 697 719
22. AFNAME/(TOENAME) IN KONTANT VOORHANDE:	-1 690 125	-2 350 941
Kasboeksaldo aan die begin van die boekjaar	9 196 159	6 845 218
Kasboeksaldo aan die einde van die boekjaar	10 886 284	9 196 159
23. VERGOEDINGSPAKKETTE VAN RAADSLEDE soos op 30 JUNIE (Art. 124 van MFB):		
<u>Uitvoerende Burgemeester:</u>		
- Basiese vergoeding	258 758	179 430
- Vervoertoelae	101 756	44 858
- Behuisingstoelae	0	38 245
- Selfoontoelaag	13 404	12 684
- Pensioenbydraes	38 813	26 915
- Mediese bydraes	7 696	7 020
	420 427	309 152
<u>Uitvoerende Onderburgemeester:</u>		
- Basiese vergoeding	212 360	143 544
- Vervoertoelae	81 405	35 886
- Behuisingstoelae	0	38 245
- Persoonlike fasiliteitetoelae	0	3 120
- Selfoontoelaag	13 404	12 684
- Pensioenbydraes	31 854	21 531
- Mediese bydraes	0	0
	339 023	255 010
<u>Speaker:</u>		
- Basiese vergoeding	212 360	143 544
- Vervoertoelae	81 405	35 886
- Behuisingstoelae	0	38 245
- Persoonlike fasiliteitetoelae	0	3 120
- Selfoontoelaag	13 404	12 684
- Pensioenbydraes	31 854	21 531
- Mediese bydraes	0	0
	339 023	255 010
<u>Voltydse Raadslede (1):</u>		
- Basiese vergoeding	199 087	134 571
- Vervoertoelae	76 317	33 642
- Behuisingstoelae	0	38 245
- Persoonlike fasiliteitetoelae	0	3 120
- Selfoontoelaag	13 404	12 684
- Pensioenbydraes	29 863	20 185
- Mediese bydraes	0	0
	318 671	242 447
<u>Deeltydse Raadslede (6):</u>		
- Basiese vergoeding	477 813	243 167
- Vervoertoelae	183 155	60 791
- Persoonlike fasiliteitetoelae	0	18 720
- Selfoontoelaag	50 184	47 520

- Pensioenbydraes	183 155	36 475
- Mediese bydraes	0	0
(6 deelydse raadslede)	894 307	406 673

- * Die vergoeding van raadslede is binne die bo-perke van die raamwerk beoog in artikel 219 van die Grondwet en die Wet op die Besoldiging van Openbare Ampsbekleërs, Wet 20 van 1988.
- * Geen raadslid is enige eiendomsbelasting en/of dienstegeelde , uitstaande vir 90 dae of langer, aan die raad verskuldig nie.

24. VERGOEDINGSPAKKETTE VIR BESTUURERS soos op 30 Junie (Art. 124 van MFB):

<u>Munisipale Bestuurder:</u>		
- Basiese salaris	486 888	392 328
- Vervoertoelaaag	11 997	92 529
- Jaarlikse diensbonus	40 574	32 694
- Pensioenbydrae	87 640	70 619
- Mediese bydrae	21 096	19 548
- Groeplewensversekering	10 371	8 357
- Prestasiebonus (* prestasiebonus t.o.v. 2004/2005, uitbetaal in 2006/07)	45 439 *	0
	704 005	616 075
<u>Bestuurder: Finansiële Dienste:</u>		
- Basiese salaris	391 704	366 372
- Vervoertoelaaag	3 642	3 626
- Jaarlikse diensbonus	32 642	30 531
- Pensioenbydrae	70 507	65 947
- Mediese bydrae	19 008	17 726
- Groeplewensversekering	8 343	7 804
- Prestasiebonus	42 685	40 643
	568 531	532 649
<u>Bestuurder: Elektromeganiese Dienste (tot 20 April 2007)</u>		
- Basiese salaris	337 272	311 928
- Vervoertoelaaag	73 567	73 567
- Jaarlikse diensbonus	28 106	25 994
- Pensioenbydrae	60 709	56 147
- Mediese bydrae	26 859	24 842
- Groeplewensversekering	7 174	6 644
- Prestasiebonus	37 942	36 127
	571 629	535 249
<u>Bestuurder: Gemeenskapsdienste:</u>		
- Basiese salaris	372 180	311 928
- Vervoertoelaaag	59 738	73 567
- Jaarlikse diensbonus	0	25 994
- Pensioenbydrae	66 992	56 147
- Mediese bydrae	22 133	24 842
- Groeplewensversekering	7 927	6 644
- Prestasiebonus	42 685	40 643
	571 655	539 765
<u>Bestuurder: Korporatiewe Dienste:</u>		
- Basiese salaris	337 272	311 928
- Vervoertoelaaag	73 567	73 567
- Jaarlikse diensbonus	28 106	25 994
- Pensioenbydrae	60 709	56 147
- Mediese bydrae	26 859	24 842
- Groeplewensversekering	7 184	6 644
- Prestasiebonus	42 685	36 127
	576 382	535 249
<u>Bestuurder: Siviele Ingenieursdienste:</u>		
- Basiese salaris	337 272	311 928
- Vervoertoelaaag	73 567	73 567
- Jaarlikse diensbonus	28 106	25 994
- Pensioenbydrae	60 709	56 147
- Mediese bydrae	26 859	24 842
- Groeplewensversekering	7 184	6 644
- Prestasiebonus	42 685	40 643
	576 382	539 765

25. INTERREGERINGS- EN ANDER TOEKENNINGS (Art. 123 MFB):

	Ontvang	Gespandeer
DPLG: Gelyke Toedeling (Equitable Share)	5 861 548	5 861 548
NT: Finansiële Bestuurstoekenning (FMG)	500 000	392 353
INEP: Nasionale Elektrieseringsprogram	216 000	216 000
PAWK: Hoofpadsbyside (2006/07)	80 000	80 000
PAWK: 'LG Project Preparation Grant'	63 000	63 000
PAWK: Masibambane-fondse	1 348 520	556 308
PAWK: Noodbehuising (Napier)	1 314 496	556 308
PAWK: Vloedskade (D/dorp)	109 877	96 384
PAWK: HOP-behuising	5 623 389	5 623 389
Overberg Distriksmunisipaliteit: Rioolpompstasie, S/baai-Noord	20 212	127 708
Overberg Distriksmunisipaliteit: Watervoorsiening, Spanjaardskloof	199 601	199 601

Overberg Distriksmunisipaliteit: Waterpyplyn na W'krans	867 670	867 670
	16 204 313	14 640 269

26. BYDRAES AAN GEORGANISEERDE PLAASLIKE REGERING (Art. 125 van MFB):

SALGA Iedegelde	75 428	107 668
	75 428	107 668

(i) MUNISIPALE ENTITEITE en PUBIEKE/PRIVAAT VENNOOTSAPPE ("PPP")

Geen munisipale entiteite en/of Publieke/Privaat Vennootskappe ("PPP") nie.

(ii) STATUTÊRE OORBETALINGS

Alle gelde verskuldig ten opsigte van ouditfooi, BTW-, LBS-, WVF- en soortgelyke gelde, insluitend pensioengelde en mediese bydraes, is oorbetaal en geen gelde is deur die Raad verskuldig nie.

Raadslede: Pensioenfondsbydraes	224 311	103 113
Mediesefondsbydraes	7 358	15 981
Personeel: Pensioen-/Aftree-/Voorsorgfondsbydraes	2 638 158	2 450 567
Mediesefondsbydraes	1 292 028	1 045 186
WVF-bydraes	172 158	148 879
Inkomstebelastingoorbetalings (LBS)	2 884 424	2 566 624
BTW: Oorbetalings aan SARS	2 083 063	2 911 877
Geëis van SARS	-656 343	-522 008
SETA-heffings oorbetaal (1%)	228 646	204 959
Ouditeur-Generaal (BTW ingesluit)	558 996	463 575
SDR-heffings oorbetaal aan Distriksmunisipaliteit	0	118 738

Die enigste uitsondering is 'n terugwerkende LBS-aanslag wat ontvang is en waarteen beswaar/appeal reeds in die 2004/05-boekjaar aangeteken is omrede SARS se berekeninge en rekords in dié verband na ons mening en oordeel, foutief is. Onderhandelings/korrespondensie met SARS is steeds aan die gang met betrekking tot die aanslag van R286 084 (insluitend R129 934 rente en R13 100 aan boetes) wat op 3 Julie 2006 voorlopig aan SARS vereffen is om verdere rente-/boete-heffings te voorkom, hangende 'n finale uitslag. Intussen het SARS 'n aanslag van R46 445,25 uitgereik wat voor/op 30 April 2007 aan die raad betaalbaar was. Pogings om die gelde van SARS te in en ook verdere eise in dié verband, word steeds opgevolg.

(iii) BANKREKENINGE EN BELEGGINGS:

Kontant en beleggings: BANKSaldo's soos op 30 Junie-

Lopende (tjek-) rekenings:

- ABSA Bank: Primêre bankrekening (tjek-)	10 812 198.36	13 955 038.95
- ABSA Bank: Verkeersboetes - TMT (tjek-)	8 821 502.65	5 581 713.26
- ABSA Bank: Wentelfonds (tjekrekening)	0.00	0.00
- ABSA Bank: Kredietkaartrekening	2 009 186.31	8 373 325.69
	-18 490.60	0.00

Korttermyn beleggings:

- Nedbank Bpk.: Korttermynbelegging	54 828 578.12	46 697 718.77
- Eerste Nasionale Bank: Korttermynbelegging	30 000 000.00	25 000 000.00
- Standard Bank: Korttermynbelegging	14 828 578.12	13 697 718.77
	10 000 000.00	8 000 000.00

T O T A A L

65 640 776.48 60 652 757.72

27. BESIGHEIDSTRANSAKSIES MET VOORMALIGE AMPTENARE EN/OF PERSONE "IN DIENS VAN DIE STAAT" (ART. 45 VAN DIE VOORSIENINGSKANAALBESTUURSREGULASIES):

(i) Cape Agulhas Civils (Mnr Neil duToit: - werknemer tot 31/12/2005):

Uitvoering van verskillende siviele kontrakte

1 120 372 2 297 441

28. MOONTLIKE ONGEMAGTIGDE, ONREËLMATIGE of VRUGTELOSE en VERKWISTE BESTEDINGS (Art 32 van die MFMA):

(i) Voorafbetaalde elektrisiteitsverkooppunt by Just Ritte Superette (eienaar Raadslid R G Mitchell) strydig met artikel 44 van die Voorsieningskanaal-

bestuursregulasies/-beleid (kontrak is beëindig op 31/07/2006)

1 320 2 859

(ii) Direkte kostes met betrekking tot die aanstelling van 'n:

- Forensiese ondersoekspan/aanklaer en Voorsittende beampste	262 250	614 854
- Media-vertegenwoordiger,	0	12 607
(strydig met artikel 117 van die Finansiële Bestuurswet, Wet 56 van 2003).	262 250	627 461

(iii) Die volgende donasies is gemaak teenstrydig met artikel 17(3)(iv) en 67 van die Finansiële Bestuurswet, Wet 56 van 2003:

- Geelsterfees	0	20 000
- Patatfees	0	5 000
- Brood en Wynfees	0	5 700
	0	30 700

Hierdie aangeleenthede is na ontvangs van die Ouditeur-Generaal se 2005/06-verslag, verwys na Nasionale Tesourie vir kondonering in terme van artikel 170 van die MFMA. Nasionale Tesourie het egter kondonering geweier en geadviseer dat die bepaling van artikel 32(1) tot (7) van die MFMA gevolg word.

Voortspruitend uit Nasionale Tesourie se voormelde terugvoering, is die somtotaal bogemelde syfers (R924 590), ingesluit by die uitstaande debiteure (verwys nota 9).

Die Rekenpligtige beampte het die aangeleentheid aan die Ouditeur-Generaal, die Minister van Plaaslike Bestuur (Wes-Kaap) en die Uitvoerende Burgemeester gerapporteer in terme van artikel 32(4) van die MFMA..

Die Raad het per raadsbesluit 134/2007 van 26 Junie 2007 versoek dat 'n regsopinie verkry word vir die verdere hantering van die aangeleentheid in terme van artikel 32 van die MFMA. Dié raadsbesluit en tersaaklike dokumente is intussen ook verwys na Provinsiale Tesourie.

29. LOPENDE LASTE EN KONTRAKTUELE VERPLIGTINGE:

(i) Waarborge aan Kaap Aguilhas (in plaas van elektrisiteits- en waterdeposito	99 028	85 028
- (ii) Verlofverpligtinge beloop R1 198 572 soos op 30 Junie 2007. In teenstelling met die voorafgaande boekjaar se beginsel om vir 50% van die verlofverpligting te voorsien, is daar met die oog op die naderende oorskakeling na GAMAP/GRAP-standaarde, voorsiening gemaak vir die volle verlofverpligting soos op 30 Junie 2007.
- (iii) Die Raad en DA Civils CC (In likwidasie) is steeds gewikkel in 'n mediasie-/arbitrasie proses voortvloeiend uit 'n eis van R3 210 179 (BTW uitgesluit) wat deur die Kontrakteur teen die Raad ingestel is weens harde rots uitgrawings wat verband hou met kontrak DCR 0041. Die Kontrakteur eis ook rente vanaf September 2004. Die totale goedgekeurde kontrakbedrag was R1 064 239 (BTW uitgesluit) waarvan R825 652 (BTW en retensiegelde uitgesluit) reeds aan die Kontrakteur betaal is. Voorsiening is nou gemaak vir die potensiële addisionele uitgawe, alhoewel die Raad die eis teenstaan. Weens die potensiële regskoste-implikasie, is die mediasie-/arbitrasieproses gevolg in 'n poging om die geskil buite die hof te besleg. Die aangeleentheid in tans in mediasie..

30. KAPIAALVERPLIGTINGE:

- (i) Verpligtinge met betrekking tot kapitaaluitgawes:
- Goedgekeur en reeds gekontrakteer
 - Goedgekeur maar nog nie gekontrakteer nie
- (ii) Bogemelde uitgawe sal soos volg gefinansier word:
- Interne bronne
 - Eksterne bronne
 - Nasionale regering
 - Provinsiale regering
 - Ander eksterne bronne

2 220 340	0
0	1 256 950
2 220 340	1 256 950
2 220 340	610 000
0	646 950
0	646 950
2 220 340	1 256 950
0	0

AANHANGSEL A

STATUTÊRE FONDSE, RESERWES-, TRUSTFONDSE EN VOORSIENINGS

VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 2007

BESONDERHEDE	SALDO OP 01/07/2006	Bydraes ex Alg. 2006/07	Rente vir die jaar	Ander ontvang- ste	Kapitaal- uitgawes 2006/07	Ander uitgawes 2006/07	Oorplaas Na/ (van)	SALDO op 30/06/2007
STATUTÊRE FONDSE:								
WENTELFONDS	45 179 653	1 311 275	4 162 010	2 030 364				52 683 302
	45 179 653	1 311 275	4 162 010	2 030 364	0	0	0	52 683 302
BEHUISINGSONTWIKK. FONDS	1 931 929		131 713	223 666		-1 319 617		967 691
TOTAAL: Statutêre Fondse	47 111 582	1 311 275	4 293 723	2 254 030	0	-1 319 617	0	53 650 993
RESERWES :								
VERLOFRESERWE	1 106 990	693 033	80 868			-682 319		1 198 572
INFRASTRUKTUURRESERWE	9 802 459		883 411	1 296 195				11 982 065
WAARDASIERESERWE	157 318	500 000	21 285					678 603
ELEKTRISITEITSHERN. RESERWE	121 902		10 381					132 283
BEDRYFSKAPITAALRESERWE	378 276		32 215					410 491
ALG. INSTANDHOUDING	363 182		30 929					394 111
TOTAAL: Reserwes	11 930 127	1 193 033	1 059 089	1 296 195	0	-682 319	0	14 796 125
TRUSTFONDSE : :								
RUGBYONTWIKK. TRUST (B/dorp)	128 044		7 680			-48 000		87 724
KAAP AGULHAS GEMEENSK. ONTWIKK.	6 744		2 594	56 989		-46 256		20 071
TOTAAL: Trustfondse	134 788	0	10 274	56 989	0	-94 256	0	107 795
TOTAAL: FONDSE	59 176 497	2 504 308	5 363 086	3 607 214	0	-2 096 192	0	68 554 913
VOORSIENINGS :								
ONINBARE/SLEGTE SKULDE	3 105 352	411 570				-1 347 264		2 169 658
REKENAAR-/SAGTEWARE OPGRAD.	200 000					-61 914		138 086
** DIVERSE VOORSIENINGS	401 120	3 500 000				-401 120		3 500 000
TOTAAL: VOORSIENIGS	3 706 472	3 911 570	0	0	0	-1 810 298	0	5 807 744

**** Diverse voorsienings:**

Arbitrasie/Mediasie: D A Civills CC (In Likwidasie)

3 500 000

3 500 000

AANHANGSEL B

EKSTERNE LENINGS EN INTERNE VOORSKOTTE

[VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 2007](#)

LENINGS	Saldo soos op 01/07/2006	Gedurende die jaar ontvang	Gedurende die jaar gedelg of afgeskryf	SALDO SOOS OP 30/06/2007
<u>EKSTERNE LENINGS:</u>	<u>R</u>	<u>R</u>	<u>R</u>	<u>R</u>
Annuïteitslenings <i>(verwys na Aantekening 4)</i>	4 051 145	0	786 100	3 265 045
<u>INTERNE VOORSKOTTE (Lenings):</u>				
Wentelfonds	14 722 436	9 904 264	4 012 382	20 614 318
Totaal: Interne leningsvoorskotte	14 722 436	9 904 264	4 012 382	20 614 318
<i>(verwys na Aanhangsel C)</i>	18 773 581	9 904 264	4 798 482	23 879 363

AANHANGSEL C

ONTLEDING VAN VASTE BATES VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 2007

Uitgawe 2005/06	DIENS	Begroting 2006/07	Saldo op 01/07/2006	Uitgawe 2006/07	Afgeskryf/ oorgeplaas	Saldo op 30/06/2007
R	R	R	R	R	R	R
65 804 961	BELASTING EN ALG.DIENSTE	14 380 300	138 599 251	8 348 288	-5 537 663	#VALUE!
63 359 730	GEMEENSKAPSDIENSTE	9 807 400	128 573 842	7 256 531	-15 416 241	120 414 132
	Admin.: Mun. Bestuurder	15 000		12 921	21 435	34 356
	Alg. Uitgawes: Raad				254 495	254 495
	Adm.: Korp. dienste		164 561		63 006	227 567
	Biblioteekdienste		868 367		119 689	988 056
	Personeeldienste					0
	Verkeersdienste		223 034		-146 598	76 436
	Adm.: Fin. dienste				73 872	73 872
	Eiendomsbelasting					0
	Rekenaar dienste			40 972	322 184	363 156
	Werkswinkel				462 992	462 992
	Adm.: Gemeenskaps dienste				31 114	31 114
	Omgewings dienste		309 424		351 194	660 618
	Begraafplase		325 207		-325 207	0
59 282 535	Geboue & gronde	667 000	109 220 828	2 484 324	-11 796 867	99 908 285
	Natuur tuin		11 325		-11 325	0
	Parke & oopruimtes	21 050	358 703	21 048	502 309	882 060
	Sportkompleks & -gronde		1 118 774		835 886	1 954 660
	Strande & openbare geriewe		347 964		229 772	577 736
	Adm.: Ingenieurs dienste				186 738	186 738
4 020 111	Strate & stormwater	9 104 350	7 088 159	4 697 266	1 946 566	13 731 991
57 084	Uitrusting & gereedskap		8 537 496		-8 537 496	0
0	GESUBSIDEERDE DIENSTE	0	0	0	0	#VALUE!
	Geproklaameerde hoofpaaie					#VALUE!
2 445 231	EKONOMIESE DIENSTE	4 572 900	10 025 409	1 091 757	9 878 578	20 995 744
543 981	Voertuigtoetsentrum	60 000	125 000	51 930	501 710	678 640
1 901 250	Riolering & sanitasiedienste	4 012 900	5 436 209	611 231	2 117 324	8 164 764
	Vullisverwydering & reiniging	430 000	2 029 681	386 500	1 447 151	3 863 332
	Vakansie-orde	70 000	2 434 519	42 096	5 812 393	8 289 008
2 723 708	HANDELSDIENSTE	6 534 060	40 148 335	5 915 492	4 313 716	50 377 543
1 868 346	Elektrisiteit	2 281 000	19 892 492	2 164 448	963 783	23 020 723
855 362	Water	4 253 060	20 255 843	3 751 044	3 349 933	27 356 820
68 528 669	TOTALE VASTE BATES	20 914 360	178 747 586	14 263 780	-1 223 947	#VALUE!
	LENINGS GEDELG EN ANDER					
	KAPITAALONTVANGSTE		-160 592 452	-16 760 440	9 444 835	-167 908 057
	Lenings gedelg		-14 905 686	-4 798 483	8 220 889	-11 483 280
	Bydraes uit inkomste & ander		-145 686 766	-11 961 957	1 223 946	-156 424 777
	(verwys na aantekening 5)		18 155 134	-2 496 660	8 220 888	#VALUE!
	On-/oor)bestede kapitaalbesteding		618 447	-11 805 582	11 187 135	0
	Netto vaste Bates		18 773 581	-14 302 242	19 408 023	#VALUE!
	(verwys na Aanhangsel B)					
	* Opsomming van kapitaaluitgawes:					
	Ex Wentelfonds			9 875 765		
	Ex Reserwesfondse					
	Ex Skenkings & subsidies			1 929 818		
	Ex Inkomste			612 197		
	Regstelling van eiendomme			1 846 000		
				14 263 780		
				0		

AANHANGSEL D

ONTLEDING VAN BEDRYFINKOMSTE EN -UITGAWE

VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 2007

Werklik 2005/06 R	BESONDERHEDE	Werklike 2006/07 R	Begroot 2006/07 R
<u>INKOMSTE:</u>			
4 512 275	<i>Skenkings & subsidies:</i>	6 494 723	6 505 000
4 354 275	- Sentrale Regerings	6 361 548	6 362 000
158 000	- Provinsiale Regering	133 175	143 000
0	- Distriksmunisipaliteit	0	0
66 538 408	<i>Bedryfsinkomste:</i>	80 389 860	82 890 850
17 636 639	- Eiendomsbelasting	21 642 451	21 459 520
23 722 131	- Elektriesiteitsdienste (GBE uitgesl.)	26 130 454	26 445 710
3 318 646	- Vakansieoorde	3 456 617	3 127 750
9 304 583	- Waterdienste (GBW uitgesl.)	10 189 438	9 667 190
3 052 526	- Riolerings- & sanitasiedienste	3 565 359	3 240 870
4 822 891	- Vullisverwyderingsdienste	5 307 690	5 246 700
4 680 992	- Ander tariewe & dienste	10 097 851	13 703 110
1 057 385	Rente verdien	1 562 928	1 155 000
72 108 068	TOTALE INKOMSTE	88 447 511	90 550 850
<u>UITGAWE:</u>			
24 438 071	Salarisse, lone & toelaes	25 963 750	27 709 190
29 401 525	<i>Algemene uitgawes:</i>	39 235 161	43 873 690
12 301 353	- Grootmaataankope: Elektriesiteit	13 246 722	14 200 000
562 610	- Grootmaataankope: Water	600 920	585 800
16 537 562	- Ander algemene uitgawes	25 387 519	29 087 890
8 510 759	Herstel- en onderhoudswerke	6 875 213	7 345 100
5 810 233	Kapitaaloonkoste	6 551 970	6 870 290
57 084	Bydraes tot vaste bates	571 226	591 050
1 402 560	Bydraes tot fondse, reserwes & voorsienings	1 872 845	2 011 280
69 620 232	BRUTO UITGAWES	81 070 165	88 400 600
0	Min: Bedrae uitgedebiteer	0	0
69 620 232	NETTO UITGAWES	81 070 165	88 400 600
2 487 836	Surplus/(Tekort)	7 377 346	2 150 250

AANHANGSEL E

GEDETAILEERDE INKOMSTESTAAT

VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 2007

2005/06 Werklike inkomste R	2005/06 Werklike uitgawe R	Oorskot/ (tekort) R		2006/07 Werklike inkomste R	2006/07 Werklike uitgawe R	Oorskot/ (tekort) R	2006/07 Begroting Oor/(tekort) R
38 254 041	41 310 000	-3 055 959	BELASTING- EN ALGEMENE DIENSTE	51 185 559	51 786 490	-600 931	2 287 689
25 571 600	31 612 825	-6 041 225	GEMEENSKAPSDIENSTE	33 794 672	36 670 960	-2 876 288	105 522
		-472 983	Kantoor van die Munisipale Bestuurder	0	326 609	-326 609	170 771
3 526 962	4 212 416	-685 454	Algemene Uitgawes: Raad	4 919 488	5 719 312	-799 824	-347 854
84 195	836 308	-752 113	Adm.: Korporatiewe Dienste	80 034	548 886	-468 852	6 448
60 782	1 234 190	-1 173 408	Biblioteekdienste	64 827	1 217 227	-1 152 400	158 170
		0	Personeeldienste	188 163	366 461	-178 298	138 772
636 223	789 903	-153 680	Verkeersdienste	1 303 697	1 466 143	-162 446	90 494
1 595 500	2 530 005	-934 505	Adm.: Finansieële Dienste	2 129 475	2 908 953	-779 478	176 622
17 727 795	2 248 840	15 478 955	Eiendomsbelasting	21 717 422	5 364 309	16 353 113	444 093
15 423	216 259	-200 836	Rekenaardienste	10 036	171 241	-161 205	26 605
	28 130	-28 130	Werkswinkel		21 837	-21 837	1 253
662 374	1 742 770	-1 080 396	Adm.: Gemeenskapsdienste	657 785	1 358 255	-700 470	224 660
34 665	23 179	11 486	Begraafplase			0	
476 284	1 715 768	-1 239 484	Geboue & gronde	626 905	2 179 380	-1 552 475	383 265
908	242 547	-241 639	Omgewingsdienste		229 200	-229 200	57 250
	2 275 387	-2 275 387	Parke & oopruimtes	32 793	2 283 300	-2 250 507	245 163
7 195	316 533	-309 338	Sportkompleks & -gronde	4 320	397 244	-392 824	17 226
	379 425	-379 425	Strande & openbare geriewe		426 199	-426 199	8 181
3 775	403 012	-399 237	Adm.: Siviele Ingenieursdienste	375	270 129	-269 754	46 096
46 409	6 673 762	-6 627 353	Strate & stormwater	57 416	7 062 745	-7 005 329	609 901
693 110	5 271 408	-4 578 298	Oordragte uit Reserwes	2 001 936	4 353 530	-2 351 594	-2 351 594
158 000	333 472	-175 472	GESUBSIDIEERDE DIENSTE	633 175	722 743	-89 568	68 072
158 000	333 472	-175 472	Geproklaameerde Hoofpaaie	70 175	159 743	-89 568	68 072
		0	Bydrae: Staat, Provinsie en Distriksm.	563 000	563 000	0	
12 524 441	9 363 703	3 160 738	EKONOMIESE DIENSTE	16 757 712	14 392 787	2 364 925	2 114 095
1 330 378	845 988	484 390	Voertuigtoetsentrum	4 428 046	4 459 795	-31 749	589 971
3 052 526	2 173 025	879 501	Riolering & sanitasiedienste	3 565 359	2 747 657	817 702	615 022
4 822 891	3 818 323	1 004 568	Vullisverwydering & reiniging	5 307 690	4 530 730	776 960	390 180
3 318 646	2 526 367	792 279	Vakansie-oorde	3 456 617	2 654 605	802 012	518 922
33 854 027	28 310 232	5 543 795	HANDELSDIENSTE	37 261 952	29 283 675	7 978 277	2 939 407
23 983 386	20 127 655	3 855 731	Elektrisiteit	26 310 454	21 105 389	5 205 065	1 596 215
9 870 641	8 182 577	1 688 064	Water	10 951 498	8 178 286	2 773 212	1 343 192
72 108 068	69 620 232	2 487 836	TOTAAL	88 447 511	81 070 165	7 377 346	5 227 096
			AANWENDINGS VIR DIE JAAR				
		-1 355 886	(verwys na aantekening 16)			-3 422 969	
			NETTO OORSKOT/(TEKORT) VIR				
			DIE JAAR			3 954 377	
			1 131 950				
			9 184 728				
			ONAANGEWENDE OORSKOT AAN DIE				
			BEGIN VAN JAAR			10 316 678	
			ONAANGEWENDE OORSKOT AAN DIE				
			EINDE VAN DIE JAAR			14 271 055	

AANHANGSEL F(1)
VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 2007

STATISTIESE INLIGTING (soos op 30 Junie)

ALGEMENE STATISTIEK:

		<u>2004/2005</u>	<u>2005/2006</u>	<u>2006/2007</u>
Bevolking	<i>Eenhede</i>	26 182	26 182	29 672
Waardasie van belasbare eiendomme	<i>R</i>	1 805 353 150	3 094 858 700	3 198 635 710
Waardasie van nie-belasbare eiendomme	<i>R</i>	97 494 780	148 210 000	146 972 990
Aantal eiendomme	<i>Eenhede</i>	10 065	10 670	10 848
Eiendomsbelastingkoers (nie-landelik)	<i>R</i>	0.010348	0.006402	0.006748
Waarderingsdatum	<i>Basisdatum</i>	01/07/1999	01/07/2004	01/07/2004

ELEKTRISITEITSTATISTIEK:

Aantal verbruikers	<i>Eenhede</i>	6 615	6 834	7 153
Aantal kWh aangekoop	<i>kWh</i>	54 938 826	57 392 248	59 320 365
Aantal kWh verkoop	<i>kWh</i>	50 127 446	52 486 846	54 044 311
Verspreidingsverlies (kWh)	<i>kWh</i>	4 811 380	4 905 402	5 276 054
Verspreidingsverlies (%)	<i>%</i>	8.76	8.55	8.89
Koste per eenheid verkoop	<i>R</i>	0.39	0.38	0.39
Inkomste per eenheid verkoop	<i>R</i>	0.43	0.46	0.49
Koste per eenheid aangekoop	<i>R</i>	0.21	0.21	0.22

21 105 389
26 310 454
13 246 722

WATERSTATISTIEK:

Aantal verbruikers	<i>Eenhede</i>	7 119	7 263	7 550
Aantal eenhede gesuiwer/aangekoop	<i>m3</i>	1 784 169	1 994 289	2 108 252
Aantal eenhede verkoop	<i>m3</i>	1 477 711	1 666 750	1 683 268
Verspreidingsverlies (m3)	<i>m3</i>	306 458	327 539	424 984
Verspreidingsverlies (%)	<i>%</i>	17.18	16.42	20.16
Koste per eenheid verkoop	<i>R</i>	5.05	4.91	4.86
Inkomste per eenheid verkoop	<i>R</i>	5.74	5.92	6.51

8 178 286
10 951 498

DIVERSE STATISTIEK:

Oppervlakte van bedieningsgebied	<i>km²</i>	2 411	2 411	2 836
Aantal geregistreerde kiersers	<i>Eenhede</i>	13 833	14 617	14 383
Stempersentasie (op 5/12/2000 & 01/03/2006)	<i>%</i>	71.24	65.46	65.46
<u>Boubeheer:</u>				
- Aantal bouplanne goedgekeur	<i>Eenhede</i>	602	589	610
- Totale waarde van bouplanne goedgekeur	<i>R</i>	103 525 000	130 853 000	151 951 000
<u>Parke en Ontspanning:</u>				
- Aantal ontwikkelde parke	<i>Eenhede</i>	226	226	226
- Oppervlakte van ontwikkelde parke	<i>Hektaar</i>	74	74	74
Aantal voltydse amptenare	<i>Eenhede</i>	216	246	257
Aantal biblioteekboeke uitgereik	<i>Eenhede</i>	280 581	270 128	263 603
Aantal riool gesuiwer	<i>m3</i>	372 469	359 611	994 035
Aantal vullis verwyder en verwerk	<i>m3</i>	15 542	29 352	42 640
Aantal kilometer strate	<i>Kilometer</i>	184	184	184

REPORT OF THE AUDITOR-GENERAL TO THE PROVINCIAL PARLIAMENT ON THE FINANCIAL STATEMENTS AND PERFORMANCE INFORMATION OF THE CAPE AGULHAS MUNICIPALITY FOR THE YEAR ENDED 30 JUNE 2007

REPORT ON THE FINANCIAL STATEMENTS

Introduction

1. I have audited the accompanying financial statements of the Cape Agulhas Municipality which comprise the balance sheet as at 30 June 2007, income statement and cash flow statement for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes, as set out on pages 8 to 22.

Responsibility of the accounting officer for the financial statements

2. The accounting officer is responsible for the preparation and fair presentation of these financial statements in accordance entity-specific basis of accounting, as set out in accounting policy note 1 and in the manner required by the Local Government: Municipal Finance Management Act, 2003 (Act No. 56 of 2003) (MFMA). This responsibility includes:
 - designing, implementing and maintaining internal control relevant to the preparation and fair presentation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error
 - selecting and applying appropriate accounting policies
 - making accounting estimates that are reasonable in the circumstances.

Responsibility of the Auditor-General

3. As required by section 188 of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996 read with section 4 of the Public Audit Act, 2004 (Act No. 25 of 2004) (PAA) and section 126(3) of the MFMA, my responsibility is to express an opinion on these financial statements based on my audit.
4. I conducted my audit in accordance with the International Standards on Auditing. Those standards require that I comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance whether the financial statements are free from material misstatement.
5. An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgement, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control.

6. An audit also includes evaluating the:
- appropriateness of accounting policies used
 - reasonableness of accounting estimates made by management
 - overall presentation of the financial statements.
7. I believe that the audit evidence I have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for my audit opinion.

Basis of accounting

8. The municipality's policy is to prepare financial statements on the entity-specific basis of accounting, as set out in accounting policy note 1.

Opinion

9. In my opinion the financial statements of the Cape Agulhas Municipality as at 30 June 2007 and its financial performance and cash flows for the year then ended have been prepared, in all material respects, in accordance with the basis of accounting as set out in accounting policy note 1 and in the manner required by the MFMA.

Emphasis of matter

Without qualifying my audit opinion, I draw attention to the following matter:

Highlighting a matter affecting the financial statements

10. As disclosed in note 28 to the financial statements and reported in paragraphs 5.1 and 5.2 of the audit report on the 2005-06 financial year, irregular expenditure totalling R263 570 (2005-06: R630 320) was incurred as a result of non-compliance with section 117 of the MFMA and section 44 of the Supply Chain Management regulations of the municipality, respectively.

OTHER MATTERS

Unaudited supplementary schedules

11. The supplementary information set out on pages 23 to 29 does not form part of the financial statements and is presented as additional information. I have not audited these schedules and accordingly do not express an opinion on them.

OTHER REPORTING RESPONSIBILITIES

Reporting on performance information

12. I was engaged to audit the performance information.

Responsibilities of the accounting officer

13. In terms of section 121(3)(c) of the MFMA, the annual report of a municipality must include the annual performance report of the municipality prepared by the municipality in terms of section 46 of the Local Government: Municipal Systems Act, 2000 (Act No. 32 of 2000) (MSA).

Responsibility of the Auditor-General

14. I conducted my engagement in accordance with section 13 of the PAA read with *General Notice 646 of 2007*, issued in *Government Gazette no. 29919 of 25 May 2007* and section 45 of the MSA.
15. In terms of the foregoing my engagement included performing procedures of an audit nature to obtain sufficient appropriate evidence about the performance information and related systems, processes and procedures. The procedures selected depend on the auditor's judgement.
16. I believe that the evidence I have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for the audit findings reported.

Audit findings (performance information)

Performance information not received in time

17. I was unable to complete an evaluation of the quality of the reported performance information as set out on pages ■ to ■ of the annual report, since the information was not received during the audit.

APPRECIATION

18. The assistance rendered by the staff of the Cape Agulhas Municipality during the audit is sincerely appreciated.

Auditor-General

Cape Town

8 November 2007

A U D I T O R - G E N E R A L